

מכון הדד MECHON HADAR

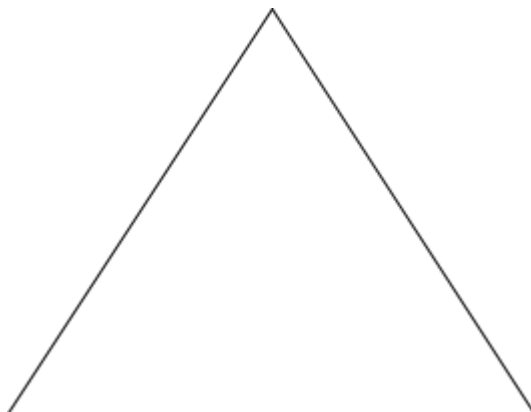
What Community Could Be?

Contemplating Spirituality, Relationships and Arrangements in Community

Rabbi Avital Hochstein – hochstein@hadar.org

Hadar National Shabbaton, March 2017

Spirituality

Arrangements

Relationships

1. Mishnah Pe'ah 8:8—The poverty line	1. משנה פאה ח:ח - קו העוני
One who has two hundred <i>zuz</i> may not take <i>leket</i> (gleanings), <i>shikhehah</i> (forgotten sheafs), <i>pe'ah</i> (corners of the field), or <i>ma'aser ani</i> (tithe for the poor). If he has one <i>dinar</i> less than two hundred, even one thousand [people] simultaneously give him [a <i>dinar</i>], he may take [them all]. If [his assets] are mortgaged to his creditor or his wife's marriage contract, he may take. He is not obligated to sell his house or his [fine] clothes [in order to take agricultural gifts].	מי שיש לו מאתיים זוז, לא יטל לקט שכחה ופאה ומעשר עני. היו לו מאתיים חסר דינר, אפלו אלה נותנין לו פאחת, הרי זה יטל. היו ממשכנין לבעל חובו או לקתבת אשתו, הרי זה יטל. אין מסיבין אותו למכר את ביתו ואת כלי תשמישו:

2. Talmud Yerushalmi Pe'ah 37a (on the same <i>mishnah</i>)—The letter of the law vs. the spirit of the law	2. תלמוד ירושלמי פאה דף לז/א על המשנה הזו - על פי החוק נגד רוח החוק
One of the students of Rabbi had two-hundred <i>זוז</i> minus a <i>dinar</i>. Rabbi was accustomed to give him poor tithe once every three years. His students gave him the evil eye by completing it for him [i.e. they gave him his missing <i>dinar</i>]. [Rabbi] came to give him money. He said to him, “Rabbi, I have the amount!” He said, “You have the strike of the Pharisees!” He signalled to his students, they brought him to a shop, and took from him the tiniest amount, and [Rabbi] gave him what he was accustomed to.	חד תלמיד מן דרבי [תלמיד אחד של רבי יהודה הנשיא] היה לו מאתים זוז חסר דינר, והוה רבי יליף זכי עמי' חד לתלת שני מעשר מסכנין [והיה רבי רגיל לזכות עמו אחת לשלוש שנים מעשר עניים] עבדון ביה תלמידיו עינא בישא ומלון לי [נתנו בו תלמידיו עין רעה ומלאו לו את החסר]. אתא בעי מזכי עימי' [בא רבי ורצה לזכות עמו] א"ל: רבי, אית לי שיעורא [יש לי כפי השיעור]. אמר [רבי]: זה מכת פרושים נגעו ביה [בו]. רמז לתלמידיו ואעלוני' לקפילין [העלוהו לחנות] וחסרונה חד קרט [וחסרוהו קורט אחד] וזכה עימי' [עמו] היאך מה דהוה יליף [כשם שהיה רגיל].

3. Talmud Yerushalmi Pe'ah 37b	3. תלמוד ירושלמי פאה דף לז/ב - נפשו מידתו
Abba bar Ba gave to Shmuel his son coins that he should hand out to the poor. He went out and found a poor person eating meat and drinking wine. He returned and told his father. He said to him, “Give him more since his life is his measure.”	אבא בר בא יהב לשמואל בריה פריטין דיהא פליג למסכינייא נפק ואשכח חד מסכן אכל קיפר ושתי חמר עאל ואמר קומי אבוי א"ל הב ליה יתיר דנפשי מדתיה. תרגום: אבא בר בא נתן לשמואל בנו פרוטות שיהא מלקן לעניים. יצא ומצא עני אחד אוכל בשר ושותה יין, חזר ואמר לפני אביו. אמר לו (אביו): תן לו יותר שנפשו מידתו.

4. Talmud Bavli Ketubot 67b—He should not have indulged himself so much	4. תלמוד בבלי כתובות דף סז/ב - לא צריך היה לפנק את נפשו כל כך
A certain man once came before R. Nehemiah. “What do your meals consist of?” [the Rabbi] asked him. “Of fat meat and old wine,” the other replied. “Will you consent to live with me on lentils?” He lived with him	ההוא דאתא לקמיה דרבי נחמיה [זה שבא לפני רבי נחמיה] אמר ליה: במה אתה סועד? אמר ליה: בבשר שמן ויין ישן. רצונך שתגלגל עמי בעדשים? גלגל עמו

on lentils and died. “Alas,” [the Rabbi] said, “for this man whom Nehemiah has killed.” On the contrary, he should [have said] “Alas for Nehemiah who killed this man”! — [The fact], however, [is that the man himself was to blame, for] he should not have himself so much.	בעדשים ומת. אמר: אי לו לזה שהרגו נחמיה. אדרבה אי לו לנחמיה שהרגו לזה מיבעי ליה [צריך לומר] אלא איהו הוא דלא איבעי ליה לפנוקי נפשיה כולי האי [אלא שלא היה צריך לפנק את נפשו כל כך].
--	--

5. The need of the receiver and personal providence vs. straining the community	5. צורך המקבל והשגחה פרטית מול דוחק הציבור
A certain man once came before Rava. “What do your meals consist of?” he asked him. “Of fat chicken and old wine,” the other replied. “Did you not consider, “[the Rabbi] asked him, “the burden of the community?” “Do I,” the other replied, “eat of theirs? I eat [the food] of the Merciful One; for we learned: “The eyes of all wait for You, and You give them their food in its/his season,’ this, since it is not said, ‘in their season’ but ‘in His season,’ teaches that the Holy One, blessed be He, provides for every individual his food In accordance with his own habits.” Meanwhile there arrived Rava’s sister, who had not seen him for thirteen years, and brought him a fat chicken and old wine. “What a remarkable incident!” [Rava] exclaimed; [and then] he said to him, “I apologize to you, come and eat.”	ההוא דאתא לקמיה דרבא [זה שבא לפני רבא] אמר לו: במה אתה סועד? אמר לו: בתרנגולת פטומה ויין ישן. אמר ליה: ולא חיישת לדוחקא דציבורא [ואינך חושש לדוחק הציבור] אמר ליה: אטו מדידהו קאכילנא מדרחמנא קאכילנא [האם מהם אני אוכל, הרי מהרחמן אני אוכל] דתנינא [ששנינו]: "עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו" בעתם לא נאמר אלא בעתו, מלמד שכל אחד ואחד נותן הקדוש ברוך הוא פרנסתו בעתו. אדהכי אתאי אחתיה דרבא דלא חזיא ליה תליסרי שני ואתיא ליה [באותו זמן ממש באה אחותו של רבא שלא ראה אותה שלוש עשרה שנה, והביאה לו] תרנגולת פטומה ויין ישן. אמר: מאי דקמא [מה זה?] אמר ליה: נענתי לך קום אכול.

6. Or Zarua, Part 2, Laws of Shabbat 45—What is and is not appropriate in <i>shul</i>	6. ספר אור זרוע חלק ב - הלכות שבת סימן מה
It happened in Kolanaya that one person received on shabbat one who was appropriate to read “Speak to the <i>kobanim</i> ” and prayer and the Torah reading were delayed all day.	מעשה היה בקלונאי באחד שקבל בשבת הראוי לקרות פרשת 'אמור אל הכהנים' ועיכב תפלה וקריאת תורה כל היום

7. Shulhan Arukh, Orah Hayyim, Laws of the Morning Blessings and Other Blessings, 54:3	7. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ברכות השחר ושאר ברכות נד:ג
One who interrupts between <i>Yishtabah</i> and <i>Yotzeir</i>, he has a transgression and should recant it.... Note: And from this explains what they do in many places, to bless a sick person or receive in synagogue one for whom a judgement needs to be made between <i>Yishtabah</i> and <i>Yotzeir</i>, since this is called for the need of a <i>mitzvah</i>.	המספר בין ישתבח ליוצר, עבירה היא בידו וחוזר עליה ... הגה: ומזה נתפשט מה שנהגו בהרבה מקומות לברך חולה או לקבול בבהכ"נ שיעשה לו דין, בין ישתבח ליוצר, דכל זה מיקרי לצורך מצוה